

5 Φεβρουαρίου 1827

Ελεύθερη η Στερεά Ελλάδα

Η άλωση του Μεσολογγίου, στις 10 Απριλίου 1826, και η γοργή προέλαση των Τούρκων στη Στερεά Ελλάδα είχαν ρίξει το ηθικό των Ελλήνων σε πολύ άσχημο σημείο. Στην Αθήνα, οι Τούρκοι πολιορκούσαν την Ακρόπολη, η πτώση της οποίας ήταν πια ζήτημα χρόνου. Στη Ρούμελη, ο Γεώργιος Καραϊσκάκης διορίστηκε αρχιστράτηγος κι άρχισε την τακτική που τόσο καλά γνώριζε: Τον κλεφτοπόλεμο. Πέφτοντας, αιφνιδιαστικά, πάνω στις τουρκικές εφοδιοπομπές, προκαλούσε μεγάλες καταστροφές και αναζωογονούσε την επανάσταση στη Στερεά. Οι επιχειρήσεις του στέφονταν πάντα με επιτυχία, ανυψώνοντας πάλι το πεσμένο ηθικό.

Ο Κιουταχής άρχισε να ανησυχεί από τη νέα τροπή της κατάστασης. Χρειαζόταν επειγόντως μια νίκη, αν ήθελε να σβήσει την επανάσταση. Ζήτησε από τον Ομέρ πασά της Εύβοιας να εκστρατεύσει ως τα Σάλωνα και να λύσει την πολιορκία που συνεχιζόταν από καιρό. Μέσα Ιανουαρίου 1827, ο Ομέρ πασάς ξεκίνησε με 2.000 πεζούς και 500 καβαλάρηδες. Στις 17, έφτασε στο Δίστομο που το κρατούσαν τρακόσιοι Σουλιώτες των Κίτσου και Νότη Μπότσαρη. Η τουρκική επίθεση ξεκίνησε αμέσως. Στη φοβερή μάχη που ακολούθησε οι Τούρκοι πήραν το κέντρο του χωριού και στράφηκαν προς το ύψωμα του Προφήτη Ηλία, όπου υποχωρούσαν δίχως θύματα οι Σουλιώτες. Με γοργή πορεία, 200 από τους πολιορκητές των Σαλώνων με επικεφαλής τον Γεωργάκη Δράκο, έσπευσαν στο Δίστομο κι ενώθηκαν με τους άλλους. Η ελληνική αντεπίθεση καθήλωσε τους Τούρκους μέσα στο χωριό. Στη μάχη, σκοτώθηκαν ογδόντα Τούρκοι και δυο Σουλιώτες.

Από τη Βελίτσα, ο Γεώργιος Καραϊσκάκης με 400 άντρες ήρθε να ενισχύσει τους Σουλιώτες. Ανάμεσα σ' αυτόν και στους υπερασπιστές του Διστόμου μεσολαβούσε το τουρκικό στρατόπεδο. Νύχτα, 21 Ιανουαρίου, ακροπατώντας, ο Γεώργιος Καραϊσκάκης και οι 400 του πέρασαν μέσα από το τουρκικό στρατόπεδο, όπου όλοι κοιμόνταν. Είχαν φτάσει στη μέση, όταν τους πήραν είδηση. Μέσα στον πανικό των Τούρκων, οι Έλληνες πέρασαν έχοντας μόνον ένα νεκρό. Τις επόμενες δέκα μέρες, βασίλευσε η απραξία καθώς οι Τούρκοι περίμεναν ενισχύσεις. Έφτασαν στις 31 του μήνα. Ήταν δυο τάγματα του τακτικού στρατού,

με πειθαρχημένη παράταξη και ομοιόμορφες στολές.

Οι Έλληνες δεν είχαν ξαναδεί κάτι τέτοιο και τρόμαξαν. Ο τακτικός τουρκικός στρατός χτύπησε στις 3 Φεβρουαρίου. Στη μάχη που ακολούθησε, οι Έλληνες είχαν την ευκαιρία να διαπιστώσουν πως η στολή δεν κάνει τον στρατιώτη. Ο τακτικός στρατός πετσοκόπηκε κι υποχώρησε, αφήνοντας 75 νεκρούς. Από την πλευρά των υπερασπιστών ούτε καν τραυματισμός υπήρξε.

Δυο μέρες αργότερα, στις 5 Φεβρουαρίου 1827, ο Γεώργιος Καραϊσκάκης διέταξε επίθεση. Ο αιφνιδιασμός πέτυχε απόλυτα. Ο τουρκικός στρατός καταστράφηκε και όσοι επέζησαν, ξεκίνησαν την επομένη, να επιστρέψουν στην Εύβοια. Ήταν η μάχη του Διστόμου που επιτάχυνε την άλωση των Σαλώνων κι επέτρεψε την απελευθέρωση ολόκληρης της Στερεάς, με εξαίρεση το Μεσολόγγι, τη Ναύπακτο και τη Βόνιτσα.

1782: Οι Ισπανοί επανακτούν τη Μινόρκα, μια από τα νησιά Βαλεαρίδες στη Δυτική Μεσόγειο. Βρισκόταν κάτω από βρετανική κατοχή.

1800: Η Ιρλανδία ενσωματώνεται στην Αγγλία. Το νότιο τμήμα της έγινε ανεξάρτητο, το 1937, με την ονομασία Ήιρε.

1900: Γεννιέται ο Αμερικανός πολιτικός Αντλάι Στίβενσον. Υποψήφιος πρόεδρος με το δημοκρατικό κόμμα το 1952 και το 1956, έχασε και τις δυο φορές από τον Αϊζενχάουερ.

1917: Ψηφίζεται το Σύνταγμα του Μεξικού.

1919: Γεννιέται ο Ανδρέας Παπανδρέου. Φυλακίστηκε μετά από το στρατιωτικό πραξικόπημα του 1967 και, αργότερα, ανέλαβε την πρωθυπουργία της χώρας του, τις περιόδους 1981 - 89 και 1993 - 96, οπότε παραιτήθηκε για λόγους υγείας. Πέθανε στις 23 Ιουνίου του ίδιου χρόνου.

1945: Αμερικανικά στρατεύματα υπό τον στρατηγό Μακάρθουρ κυριεύουν την Μανίλα. Εκπληρώνεται έτσι η υπόσχεση του στρατηγού, όταν την κατέλαβαν οι Ιάπωνες, ότι «θα ξαναγύριζε».

1975: Οι ΗΠΑ διακόπτουν προσωρινά την στρατιωτική βοήθεια στην Τουρκία, εξαιτίας της συνεχιζόμενης κατοχής του 40% της Κύπρου. Η ευαισθησία δεν κράτησε πολύ.

1983: Φυλακίζεται στη Λιόν της Γαλλίας ο καταζητούμενος Ναζιστής εγκληματίας πολέμου, Κλάους Μπάρμπι, μετά την έκδοσή του από την Βολιβία. Ήταν γνωστός ως «Ο χασάπης της Λιόν».

1997: Οι τρεις μεγαλύτερες τράπεζες της Ελβετίας, ύστερα από πιέσεις που δέχτηκαν, ανακοινώνουν την δημιουργία ενός προγράμματος χρηματοδότησης ύψους 100 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων, στα θύματα του Ολοκαυτώματος. Επρόκειτο για μια χειρονομία καλής θέλησης προς τους επικριτές τους.

2010: Με την ιστορική συμφωνία προτεσταντών και καθολικών για τη μεταβίβαση δικαστικών και αστυνομικών εξουσιών «από το Λονδίνο στο Μπέλφαστ», κλείνει το αιματηρό κεφάλαιο της ιστορίας της Βόρειας Ιρλανδίας. Η μεταβίβαση ορίστηκε να ξεκινήσει στις 12 Απριλίου.

Η 5^η Φεβρουαρίου στον πολιτισμό

5 Φεβρουαρίου 1887

Ο διαχρονικός «Οθέλλος»

Ο Τζιαμπατίστα Τζιράντι, ο επιλεγόμενος Τσίνθιο (1504 – 1573), ήταν Ιταλός λόγιος που έγραψε τραγωδίες και 113 μυθιστορήματα. Τριάντα χρόνια μετά τον θάνατό του, στα 1604,

δύο από τα έργα του, «Η Επιτία» και «Ο Μαυριτανός της Βενετίας», ενέπνευσαν τον Σαίξπηρ να γράψει την κωμωδία του «Με το ίδιο μέτρο» και τη σπουδαία 5πρακτική τραγωδία του, «Οθέλλος» (1604). Είναι η ιστορία ενός Μαυριτανού μισθοφόρου (του Οθέλλου) που σώζει τη Βενετία από τον κίνδυνο και διορίζεται φρούραρχος της νησιωτικής πολιτείας με τον Ιάγο υπολοχαγό του. Ζηλεύοντας τη δόξα του Μαυριτανού, ο Ιάγος «βάζει λόγια» στον Οθέλλο ότι τάχα η όμορφη γυναίκα του, Δεισδαιμόνα, τον απατά. Η ζήλια αρχίζει να δηλητηριάζει την ψυχή του Οθέλλου, παρ' όλο που η Δεισδαιμόνα και πιστή του είναι και τον υπεραγαπά. Χάρη στις δολοπλοκίες του Ιάγου, ένα να μαντίλι που ο Οθέλλος χάρισε στη Δεισδαιμόνα, χάνεται για να βρεθεί στα χέρια του υποτιθέμενου αντίζηλου. Τυφλωμένος από τη ζήλια, ο Οθέλλος θα τη σκοτώσει. Σύντομα, ανακαλύπτει την αθωότητά της και αυτοκτονεί.

Λιγότερο από τρεις αιώνες αργότερα, ο Ιταλός ποιητής Αρίγκο Μπόιτο (1842 – 1918), από τον Οθέλλο του Σαίξπηρ, εμπνεύστηκε το λιμπρέτο μιας όπερας. Το έδειξε στον συνθέτη, Τζουζέπε Βέρντι ([βλ. 27/1/1901](#)) που, απασχολημένος με την προσπάθεια ενοποίησης της Ιταλίας, είχε πάνω από 15 χρόνια να ασχοληθεί με την όπερα. Ο πια 75χρονος συνθέτης ενθουσιάστηκε. Στις 5 Φεβρουαρίου 1887, παρουσιάστηκε στη Σκάλα του Μιλάνου η όπερα «Οθέλλος» του Βέρντι σημειώνοντας τεράστια επιτυχία. Μαζί με τον «Φάλσταφ» (1893, σε λιμπρέτο επίσης του Μπόιτο), ο «Οθέλλος» αποτελεί ένα από τα τελευταία αριστουργήματα του μεγάλου συνθέτη.

1840: Γεννιέται ο Σκοτσέζος κτηνίατρος Τζον Μπόιντ Ντάνλοπ, εφευρέτης του λάστιχου τροχών με αεροθάλαμο (1888) και ιδρυτής της βιομηχανίας που φέρει το όνομά του. Πέθανε το 1921.

1956: Λήγει στην Κορτίνα ντ' Αλμπέτσο της Ιταλίας η 7^η χειμερινή Ολυμπιάδα, η πρώτη που οι αγώνες της μεταδόθηκαν από την τηλεόραση. Μετείχαν 686 αθλητές και 132 αθλήτριες από 32 χώρες.

2014: Σε ηλικία 75 χρόνων, πεθαίνει η μεγάλη ερμηνεύτρια ελαφρών και λαϊκών τραγουδιών, Τζένη Βάνου (Ευγενία Βραχνού). Είχε γεννηθεί το 1939 στην Αθήνα.